

Pintér Lajos

Férfikönnyek

1981 nyarán történhetett, tehát épp harminc éve. Buda Feri meglátogatott bennünket kecskeméti, Nyíri úti lakásunkban.

Friss beköltözők voltunk, előtte az ifjúsági garzonban voltunk bérlők, így ez a Nyíri úti lakás az első közös tulajdonunk.

Egyetemista koromban sokat jártam az akkori Jugoszláviában, Titográdban is. A pusztaság közepére – elképedve láttam – építettek egy vasbeton kísértetvárost. Betonházak falansztere, valami szívfájdító látvánnyal. Fölszálltam egy buszra, utaztam negyedórát, ott meg már a pazar tenger!

Hogy a '80-as éveket felidézsem, azért mondom el, ilyen titográdiás kísértetváros volt az épülő Széchenyiváros is, ahol Feri meglátogatott bennünket. Csak épp nem volt negyedórányi járásra a tenger!

Szürke bérházak egymás mellett, közöttük por és betontörmelék. A szép, teremtett környezet teljes hiánya: még sehol egy járda, sehol egy park, sehol egy bolt, egy iskola. Nem láttuk olyan csúnyának, mint ahogy most leírom, hiszen mondom, itt volt az első lakásunk.

Ha mai szemmel néznénk, nem is hinnénk, hogy így volt. A betontörmelék helyén kinőtt a fű, megnőttek a fák, zöldellnek a parkok, ablakunk alatt az időközben épült százhektáros csónakázótó és domb kirándulóövezete. Sirályok a víz fölött, tavirózsa a vízen. Mellette a szintén azóta létesített arborétum és játszóterek!

Ma már nem a térdig érő porban játszanának a gyermekeink. Hazudtunk nekik, ha kérdezték, mi ez a por. Persze, hazudtunk magunknak is, azt mondtuk, aranyhomok.

1981 nyarán másfél éves volt Lajos fiam, és születendő kistestvére ott volt anyja pocakjában.

Elmondom még, hogy ezen a kietlen tájon ráadásul még a szovjet csapatok is portyáztak. Előttünk, a Nyíri úton vonultak ki éjszakánként tankjaik hadgyakorlatra a hetényi erdőbe, két-három éjszaka múltán meg vissza. Egész éjszaka dübörögtek ablakunk alatt. Valami út, betonút lett volna már a Nyíri út helyén, ha ezek a tankok nem törik fel és nem teszik tönkre. Anyám egyik éjszaka nálunk aludt, épp azon az éjszakán zuhant be kertünkbe egy szovjet tank. Elromolhatott-e? vezetője a fáradtságtól elaludt-e? – nem tudom, csak azt tudom, hogy arra ébredtünk, egy tank bezuhant az előttünk lévő kertbe és lángolva emelte az ég felé

hernyótalpaikat. Épp most kellett ennek is történni, gondoltam, szegény anyám mit gondol rólunk, hol élünk.

Itt látogatott meg bennünket Buda Feri. Lementünk sétálni, szétnéztünk a környéken. Betonsivatag, ez volt a környék, a lánctalpak járta Nyíri út, por, a betontörmelék között szőlőtőkék, jelezvén, hogy a lakótelep helyén minap még szőlőskertek voltak.

Feri kézen fogta Lajos fiamat és bandukoltunk. Mellettük még áldott állapotban lévő feleségem és én.

Apró semmiségekről beszélgethettünk, amikor egyszer csak észrevettem, hogy Feri könnyezik. Nagy cseppekben folynak le arcán a könnyek, szemérmesen, férfi módra, de Feri sír.

Nem kérdeztem tőle semmit. Tudtam, hogy a kisfiam örömére sír, örül a gyermeknek és örül a születendő gyermeknek. Meghatottságától könnyezik.

Nem szóltam semmit, mintha észre sem vettem volna.

Most, harminc év múltán köszönöm meg ezt a szolidaritást, a baráti egymásra gondolás ezen férfikönnyeit.